

Sygn. akt III AUa 1786/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Monika Kowalska (spr.)
Sędziowie:	SSA Krystian Serzysko SSA Dariusz Płaczek
Protokolant:	sekr. sądowy Anna Baran

po rozpoznaniu w dniu 8 lutego 2018 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **C. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.**

o emeryturę

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O.

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 20 września 2016 r. sygn. akt V U 125/16

I. o d d a l a apelację,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. na rzecz C. K. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt III AUa 1786/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 września 2016 r. Sąd Okręgowy w Kielcach zmienił zaskarżoną przez C. K. decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. z dnia 26 listopada 2015 r. i przyznał mu emeryturę od dnia 15 maja 2015 r. oraz zasądził od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca C. K., ur. (...), ukończył szkołę zawodową w zawodzie ślusarza. Na dzień 1 stycznia 1999 r. posiada łącznie 25 lat i 4 miesiące okresów składkowych i nieskładkowych, w tym powyżej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. W okresie od dnia 9 lutego 1983 r. do dnia 10 listopada 1988 r. wnioskodawca był

zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w K. na stanowisku montażysty. Praca ta polegała na montażu i demontażu konstrukcji stalowych rusztowań przy budynkach. Do jego obowiązków należało także montowanie konstrukcji stalowych na wysokości m.in. węzłów montażowych, wieżb stalowych, rur. Prace tego rodzaju wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W tym okresie zatrudnienia wnioskodawca pracował też na budowach zagranicznych w (...). W dniu 15 listopada 1988 r. były pracodawca wystawił mu świadectwo pracy, w którym potwierdził powyższy okres zatrudnienia na stanowisku montażysty. Następnie w okresie od dnia 22 listopada 1988 r. do dnia 2 września 1993 r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) W dniu 3 września 1993 r. były pracodawca wydał mu świadectwo pracy, w którym potwierdził powyższy okres zatrudnienia na stanowiskach ślusarza, monter-pozadkarza. Podczas zatrudnienia w (...), w okresie od dnia 16 sierpnia 1989 r. do dnia 31 stycznia 1990 r. wnioskodawca wykonywał prace na budowie w (...) na stanowisku rurkarza. Następnie od dnia 27 maja 1991 r. do dnia 3 września 1991 r. był zatrudniony na stanowisku monter-pozadkarza, a od dnia 10 października 1991 r. do dnia 31 maja 1992 r. na stanowisku monter-murarza oraz od dnia 13 lipca 1992 r. do dnia 18 grudnia 1992 r. na stanowisku monter-pozadkarza. Prace te wykonywał na budowach eksportowych w Niemczech. W okresach zatrudnienia na budowach zagranicznych praca wnioskodawcy polegała na montażu rusztowań rurowych służących pracownikom budowlanym. Pracował w brygadzie, która ustawiała rusztowania na pewnym odcinku prac budowlanych, a następnie (po wykonaniu prac) demontowała rusztowania. Prace tego rodzaju wnioskodawca wykonywał na wysokościach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie wykonywał natomiast prac murarskich.

Powyższe ustalenia Sąd Okręgowy poczynił w oparciu o zeznania wnioskodawcy oraz świadków Z. M., M. M., J. S. (1) i J. S. (2), a także na podstawie akt osobowych wnioskodawcy ze spornych okresów zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w K. oraz w (...)

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, powołując się na treść art. 32 w zw. z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.) wywiódł, że ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku 60 lat- dla mężczyzn, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn (tj. co najmniej 15 lat) oraz posiadają okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (tj. mężczyźni co najmniej 25 lat). Według Sądu pierwszej instancji wnioskodawca spełnia wszystkie z powyższych przesłanek. W szczególności legitymuje się ponad 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach. W ocenie Sądu Okręgowego, do takiego stażu należało bowiem zaliczyć sporne okresy jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w K. od 9 lutego 1983 r. do 10 listopada 1988 r. oraz w(...)sp. z o. o w K. od 16 sierpnia 1989 r. do 31 stycznia 1990 r., od 27 maja 1991 r. do 3 września 1991 r., od 10 października 1991 r. do 31 maja 1992 r. i od 13 lipca 1992 r. do 18 grudnia 1992 r. W obu tych zakładach pracy wnioskodawca pracował jako montażysta wykonując prace, o jakich mowa w Dziale V poz. 5 wykazu A będącego załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), gdzie wymienione są prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości. Sąd Okręgowy podkreślił, że taki charakter zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) w K. wynika nie tylko z zeznań wnioskodawcy oraz świadków: M. M., J. S. (1) i J. S. (3), ale też z dokumentacji osobowej oraz świadectwa pracy, w którym były pracodawca wprost potwierdził zakres wykonywanych przez niego prac montażysty konstrukcji stalowych. Natomiast odnosząc się do okresów zatrudnienia wnioskodawcy w (...) sp. z o. o w K., Sąd Okręgowy wywiódł, że ze znajdujących się w aktach osobowych dokumentów wynika, że wykonywał on wówczas pracę w brygadzie montażystów, która polegała na montażu konstrukcji stalowych na wysokości, tj. rusztowań. Taki rodzaj wykonywanej pracy potwierdzają zeznania świadka Z. M., które były logiczne, spójne i wiarygodne. W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawca spełnił wszystkie warunki z art. 184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wymagane do nabycia prawa do emerytury w wieku obniżonym i na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy emeryturę od daty ukończenia 60 roku życia od 15 maja 2015 r. Zaś motywując rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania Sąd Okręgowy powołał się na treść art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności

radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804) zasądając od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kwotę 360 zł.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.. Zaskarżając go w całości, zarzucił: 1) sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych z treścią zebranego materiału dowodowego i przyjęcie, że wnioskodawca w całym spornym okresie wykonywał pracę w szczególnych warunkach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a to prace przy montażu konstrukcji stalowych na wysokości; 2) naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów i przyjęcie, iż wnioskodawca w całym spornym okresie wykonywał prace przy montażu konstrukcji stalowych na wysokości i udowodnił, że posiada co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, podczas, gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, iż wnioskodawca wykonywał również prace łączone i inne nie zaliczane do prac w warunkach szczególnych, a tym samym nie udowodnił wymaganego stażu pracy w warunkach szczególnych; 3) brak ustaleń faktycznych co do zakresu poszczególnych prac wykonywanych przez wnioskodawcę, wysokości na której wykonywał poszczególne prace i czynności uzupełniających związanych z wykonywaną pracą; 4) bezkrytyczne przyjęcie przez Sąd pierwszej instancji za w pełni wiarygodne zeznania świadków i wyjaśnienia wnioskodawcy w oderwaniu od istniejącej dokumentacji osobowej; 5) naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię § 4 ust. 3 i § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), poprzez przyjęcie, że wnioskodawca udowodnił co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy; 6) naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię art. 184 ust. 1 i art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.) poprzez przyznanie wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Wskazując na tak sformułowane zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, względnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie od wnioskodawcy na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje. W uzasadnieniu apelujący zakwestionował uznanie przez Sąd pierwszej instancji za pracę w szczególnych warunkach spornych okresów zatrudnienia wnioskodawcy. Odnośnie do pracy w Przedsiębiorstwie (...) w K. podniósł, że o ile można zgodzić się że wnioskodawca wykonywał wówczas pracę jako monter, to już nie było podstaw do przyjęcia, iż praca ta przez cały okres wykonywana była na wysokościach, a nadto wyłącznie przy konstrukcjach stalowych. Podobnie, zdaniem apelującego, na aprobatę nie zasługują ustalenia Sądu Okręgowego co do charakteru i wymiaru czasu pracy wnioskodawcy w okresach poszczególnych budowli eksportowych. Dodatkowo Sąd Okręgowy nie wskazał dlaczego w poszczególnych okresach prac m.in. na budowach eksportowych wnioskodawca nie wykonywał prac łączonych, tak jak wskazał to były pracodawca. Odnosząc się do spornych okresów zatrudnienia wnioskodawcy w (...)sp. z o. o w K. apelujący podkreślił, że sam zakład pracy przyznał, iż praca ta nie stanowiła pracy w warunkach szczególnych i nie mogła być wskazana przez pracodawcę w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, które to świadectwo wnioskodawca otrzymał. Zaś w świadectwie pracy z dnia 3 września 1993 r. (...)podał, iż ostatnim zajmowanym stanowiskiem pracy wnioskodawcy był monter-posadzkarz. Zresztą jako jego stanowisko pracy oprócz montera rusztowań wskazano także m.in. roboty budowlane. Co więcej, w trakcie wyjaśnień wnioskodawca sam wskazał, iż prace wykonywał nie tylko przy montażu konstrukcji stalowych, ale również aluminiowych i innych specjalistycznych (ocynkowanych, miedzianych) oraz w szczególności rusztowań, prace zaś wykonywał w brygadzie monterów (bez wskazania o jakie stanowisko i jakich monterów chodzi). Ustawodawca zaś do pracy w warunkach szczególnych zaliczył wyłącznie prace przy konstrukcjach stalowych na wysokościach, a nie jakichkolwiek konstrukcji. Ponadto apelujący podniósł, że w okresach od 28 lutego 1990 r. do 2 kwietnia 1990 r., od 22 stycznia 1993 r. do 2 kwietnia 1993 r., od 3 kwietnia 1993 r. do 2 września 1993 r. wnioskodawca przebywał na urlopie bezpłatnym, wobec czego brak było podstaw do zaliczenia ww. okresów do pracy w warunkach szczególnych.

W **odpowiedzi** na apelację wnioskodawca C. K. wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego. Podniósł przy tym, że zarzuty organu rentowego stanowią wyłącznie polemikę z prawidłowymi ustaleniami faktycznymi Sądu pierwszej instancji. Ustalenia te zaś znajdują potwierdzenie w zebranych materiale dowodowym, a zarzuty apelacji ograniczają się jedynie do wybiórczego dopasowywania fragmentów zeznań świadków oraz niektórych dokumentów pracowniczych do twierdzeń organu rentowego. Zdaniem wnioskodawcy organ rentowy nie podważył w apelacji charakteru jego pracy w spornych okresach zatrudnienia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem zaskarżony wyrok odpowiada prawu.

Wobec treści zawartych w apelacji zarzutów kwestionujących uznanie wnioskodawcy C. K. za pracę w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w K. od dnia 9 lutego 1983 r. do 10 listopada 1988 r. oraz w(...)sp. z o. o w K. od dnia 16 sierpnia 1989 r. do 31 stycznia 1990 r., od dnia 27 maja 1991 r. do 3 września 1991 r., od dnia 10 października 1991 r. do 31 maja 1992 r. i od dnia 13 lipca 1992 r. do 18 grudnia 1992 r., a zatem tak zakreślonych granic zaskarżenia, przedmiot niniejszego postępowania ograniczył się do rozstrzygnięcia kwestii, czy praca wykonywana przez wnioskodawcę w tych okresach była pracą wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) uprawniająca do obniżenia wieku emerytalnego w trybie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.).

W pierwszym rzędzie należy zauważyć, że trafnie zarzuca organ rentowy, iż uzasadnienie zaskarżonego wyroku jest lakoniczne i niepełne, a nadto Sądowi pierwszej instancji umknęły ustalenia na okoliczność rozbieżności pomiędzy dopuszczonymi dowodami z zeznań świadków i wnioskodawcy, a dostępną dokumentacją pracowniczą. W istocie Sąd Okręgowy nie poczynił bliższych ustaleń co do charakteru pracy wnioskodawcy w spornych okresach, w szczególności czy w czasie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w K. na stanowisku montera konstrukcji wykonywał on taką pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na wysokości, a nadto nie wyjaśnił wątpliwości co do tego jaką pracę wykonywał wnioskodawca w czasie budów eksportowych przypadających w czasie zatrudnienia w (...)sp. z o. o w K., skoro pracodawca przypisał mu stanowiska ślusarza, rurkarza, montera rusztowań rurkowych, montera-posadzkarza i montera-murarza. Sąd drugiej instancji jako sąd nie tylko odwoławczy, lecz także merytoryczny, nie może poprzestać na zbadaniu zarzutów apelacyjnych, lecz jest obowiązany poczynić także własne ustalenia i samodzielnie je ocenić z punktu widzenia prawa materialnego, albowiem orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym (art. 382 k.p.c.). Z tego względu Sąd drugiej instancji jako sąd apelacyjny ma nie tylko prawo, lecz i obowiązek rozważenia na nowo całokształtu okoliczności, istniejących w chwili zamknięcia rozprawy apelacyjnej oraz własnej ich swobodnej i samodzielnej oceny (art. 233 § 1 i art. 316 § 1 w zw. z art. 391 k.p.c.). Skoro zaś Sąd drugiej instancji nie wyrokuje na gruncie ustaleń faktycznych dokonanych tylko przez Sąd pierwszej instancji, a w toku postępowania apelacyjnego może dokonać własnych ustaleń, to strony mają prawo składać wnioski dowodowe i podnosić nowe okoliczności. W świetle tych wywodów Sąd Apelacyjny dokonał ponownej analizy dopuszczonych przed Sadem pierwszej instancji dowodów, a nadto uzupełnił postępowanie dowodowe i dopuścił dowód z ponownego przesłuchania świadka Z. M. oraz wnioskodawcy celem ustalenia okoliczności i rzeczywistego charakteru pracy wnioskodawcy w ramach budów eksportowych przypadających w czasie zatrudnienia w (...) sp. z o. o w K. od dnia 16 sierpnia 1989 r. do 31 stycznia 1990 r., od dnia 27 maja 1991 r. do 3 września 1991 r., od dnia 10 października 1991 r. do 31 maja 1992 r. i od dnia 13 lipca 1992 r. do 18 grudnia 1992 r. i wykonywanych w jej ramach czynności. Na podstawie tego materiału dowodowego Sąd Apelacyjny ocenił, że ostatecznie trafnie Sąd pierwszej instancji uznał, iż wnioskodawca legitymuje się 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, jakkolwiek nie wszystkie z uznanych przez Sąd Okręgowy spornych okresów zatrudnienia należało do tego stażu zaliczyć.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego w zakresie kwalifikacji zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) w K. od dnia 9 lutego 1983 r. do 10 listopada 1988 r. jako pracy w szczególnych warunkach, o jakiej mowa w Dziale V poz. 5 wykazu A, będącego załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., gdzie wymienione są prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości. Przeprowadzone postępowanie dowodowe istotnie bowiem potwierdziło, że wnioskodawca podczas powyższego zatrudnienia wykonywał prace przy montażu hal, ich konstrukcji metalowych, a prace te wykonywane były na wysokości. Okoliczność, że część takich konstrukcji wykonuje się od pierwszego poziomu w pionie, nie oznacza, wbrew twierdzeniom zawartym w apelacji, że nie jest to montaż konstrukcji metalowych na wysokości. Montaż konstrukcji na wysokości nie jest bowiem tylko wykonywaniem konstrukcji od pewnego poziomu (wysokości) i tylko do góry (w pionie), albowiem każda konstrukcja musi być na czymś oparta i rozpoczynać się od poziomu podłoża. Taki charakter zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) w K. wynika nie tylko z jego zeznań (k. 64-65), ale także z zeznań słuchanych przed Sądem pierwszej instancji świadków: J. S. (1) (k. 61, rejestracja rozprawy z dnia 6 lipca 2016 r.: 00:30:17-00:39:34 – k. 63), J. S. (2) (k. 61-62, rejestracja rozprawy z dnia 6 lipca 2016 r.: 00:39:35-00:48:40 – k. 63) i M. M. (k. 61, rejestracja rozprawy z dnia 6 lipca 2016 r.: 00:16:47-00:30:16 – k. 63). Wnioskodawca i świadkowie w sposób szczegółowy i wiarygodny opisali rodzaj wykonywanej przez wnioskodawcę pracy, gdzie zajmował się on wówczas montażem konstrukcji metalowych - hali zajezdni tramwajowej (...), pawilonu (...), budynku szpitala w (...). Praca ta wykonywana była przez wnioskodawcę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Taką pracę montażysty konstrukcji metalowych na wysokości wykonywał wnioskodawca i podczas pracy w tym czasie na budowie eksportowej w byłej Czechosłowacji w okresach od 5 czerwca 1984 r. do 16 maja 1985 r. i od 19 września 1985 r. do 25 października 1986 r. dowód: akta osobowe wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w (...) i zeznania wnioskodawcy). Organ rentowy nie zakwestionował merytorycznymi zarzutami wiarygodności zeznań wnioskodawcy i powyższych świadków, albowiem za taki nie można uznać zarzutu sprowadzającego się do tendencyjnej tezy, że świadkowie zawsze są stronniczy i w swych zeznaniach potwierdzają stanowisko ubezpieczonego.

Odnosząc się natomiast do spornego okresu zatrudnienia wnioskodawcy w (...)sp. z o. o w K., należy przede wszystkim zwrócić uwagę, co umknęło uwadze apelującego, że wnioskodawca domagał się uwzględnienia do stażu pracy w szczególnych warunkach jedynie przypadających w czasie tego zatrudnienia okresów, kiedy pracował na budowach eksportowych w okresach od dnia 16 sierpnia 1989 r. do 31 stycznia 1990 r., od dnia 27 maja 1991 r. do 3 września 1991 r., od dnia 10 października 1991 r. do 31 maja 1992 r. i od dnia 13 lipca 1992 r. do 18 grudnia 1992 r. Już z tego względu bezprzedmiotowe są zarzuty apelacji wskazujące na okresy korzystania przez wnioskodawcę z urlopów bezpłatnych (od 28 lutego 1990 r. do 2 kwietnia 1990 r., od 22 stycznia 1993 r. do 2 kwietnia 1993 r., od 3 kwietnia 1993 r. do 2 września 1993 r.), albowiem urlopy te nie przypadły w powyższych okresach i nie zostały zaliczone ani przez Sąd pierwszej instancji ani przez organ rentowy do okresów pracy w szczególnych warunkach.

W zakresie charakteru i faktycznych obowiązków wykonywanych przez wnioskodawcę na budowach eksportowych przypadających w okresie zatrudnienia w (...)sp. z o. o w K. (za wyjątkiem okresu od dnia 16 sierpnia 1989 r. do 31 stycznia 1990 r.) miarodajne są zeznania świadka Z. M. słuchanego zarówno przed Sądem pierwszej instancji (k. 60-61, rejestracja rozprawy z dnia 6 lipca 2016 r.: 00:04:19-00:16:46 – k. 63), jak i ponownie w toku postępowania apelacyjnego (k. 101-102, rejestracja rozprawy z dnia 8 lutego 2018 r.: 00:01:41-00:16:24). Świadek ten - który pracował w (...)sp. z o. o w K. na stanowisku Kierownika kontraktów – potwierdził, że wnioskodawca jakkolwiek w dokumentacji pracowniczej (w umowach o pracę), w szczególności w celach zapewnienia potrzeb budowy eksportowej miał też przypisywane łączone stanowiska pracy na eksporcie (monter – posadzkarz od 27 maja do 3 września 1991 r., monter-murarz od 10 października 1991 r. do 31 maja 1992 r. i ponownie monter-posadzkarz od 13 lipca 1992 r. do 18 grudnia 1992 r.), ale faktycznie przez cały czas wykonywał tylko i wyłącznie pracę rurkarza, tj. montera rusztowań, czyli montera konstrukcji metalowych na wysokości, a więc pracę ujętą w Dziale V poz. 5 wykazu A będącego załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Zeznania te zasługują na wiarygodność pomimo znacznego upływu czasu także z uwagi na fakt, że świadek dobrze pamięta ten okres i charakter wówczas wykonywanych prac montażystów, w tym wnioskodawcy, albowiem właśnie w tym okresie miał miejsce śmiertelny wypadek pracownika zatrudnionego na eksporcie przy montażu na wysokości konstrukcji rusztowań. Z zeznań świadka wiarygodnie wynika, że praca wnioskodawcy na stanowisku montera rusztowań metalowych na wysokości w okresie, gdy świadek był

Kierownikiem kontraktów, była wykonywana przez C. K. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Ewentualna pomoc przy załadunku rusztowania na samochód celem przewiezienia na inną budowę zajmowała całej brygadzie czas około 1-2 godzin i nie były to czynności codzienne, a nadto czynności te wiązały się immanentnie z pracą montera konstrukcji metalowych na wysokości

Z wskazanych przez wnioskodawcę spornych okresów pracy na eksporcie w czasie zatrudnienia w(...) sp. z o. o w K. nie może podlegać zaliczeniu tylko okres przypadający od dnia 16 sierpnia 1989 r. do 31 stycznia 1990 r. W tym okresie wnioskodawca jakkolwiek skierowany został na budowę eksportową do P. na stanowisko rurkarza (czyli montera rusztowań), to jednak ostatecznie z uwagi na brak pracy w pełnym wymiarze na takim stanowisku wykonywał prace robotnika budowlanego. Potwierdza to zachowana w aktach osobowych wnioskodawcy z tego okresu pisemna opinia jego przełożonego z dnia 19 stycznia 1990 r., w której stwierdzono, że wnioskodawca zatrudniony w charakterze rurkarza na budowie (...) z uwagi na brak możliwości zatrudnienia w tym zawodzie wykonywał prace zastępcze w charakterze robotnika budowlanego do robót pomocniczych. Wnioskodawca mógł nie pamiętać tych okoliczności i nie dyskwalifikuje to jego zeznań, jeżeli zważyć na znaczny upływ czasu oraz okoliczność, że - jak zeznał - w okresie swojej aktywności zawodowej pracował na około 10 budowach eksportowych.

W świetle naprowadzonych powyższej ustaleń należy uznać, że ostatecznie trafnie Sąd pierwszej instancji przyjął, iż wnioskodawca posiada ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Uwzględnienie okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w K. od dnia 9 lutego 1983 r. do 10 listopada 1988 r. (z wyłączeniem 39 dni okresów urlopów bezpłatnych od 19 do 22 kwietnia 1983 r., 22 czerwca 1983 r., od 4 do 15 sierpnia 1983 r., 7 listopada 1983 r., od 27 grudnia 1983 r. do 2 stycznia 1984 r. i od 5 września do 25 września 1988 r. - co potwierdzają własnoręczne wnioski C. K. o urlop bezpłatny zalegające w aktach pracowniczych, tj. ostatecznie 5 lat, 7 miesięcy i 22 dni pracy w szczególnych warunkach) oraz okresów pracy na budowach eksportowych w (...) sp. z o. o w K. od dnia 27 maja 1991 r. do 3 września 1991 r. (3 miesiące i 8 dni), od dnia 10 października 1991 r. do 31 maja 1992 r. (7 miesięcy i 22 dni) i od dnia 13 lipca 1992 r. do 18 grudnia 1992 r. (5 miesięcy i 6 dni) wraz z dotychczas uznanym przez organ rentowy stażem pracy w warunkach szczególnych 8 lat, 8 miesięcy i 20 dni (w (...)sp. z o.o. od dnia 3 kwietnia 1990 r. do 26 kwietnia 1991 r.) łącznie daje ponad 15 lat i jest wystarczające dla nabycia prawa do emerytury w trybie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Trafnie więc Sąd pierwszej instancji zaskarżonym wyrokiem przyznał wnioskodawcy prawo do tego świadczenia.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., które to koszty ograniczają się do kosztów zastępstwa procesowego wnioskodawcy, przewidzianych w § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 265) w brzmieniu obowiązującym po dniu 27 października 2016 r. (tj. w dacie wniesienia apelacji), w kwocie 240 zł.

Krystian Serzysko Monika Kowalska Dariusz Płaczek